

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2016

Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků

**Galerie kritiků, Palác Adria, Jungmannova 31,
Praha**

Úvod

Obor teorie umění přišel ke slovu opět počátkem 90.let, kdy se radikálně změnila společenská podmínka pro svobodu slova, tvůrčí a vědeckou tvorbu. Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, jež nyní transformuje svou informační, přednáškovou a výstavní platformu, zkonolidovalo v r.1991 svou základnu na 180 aktivních členů, navázalo zpřetrhané svazky s institucí AICA (Mezinárodní asociace výtvarných kritiků) a obnovilo svou někdejší profesionální prestiž čilým publikováním, organizováním výstav, účastí v managementu výtvarného života a podílením se na řízení života kultury, v neposlední řadě i zastoupením a rozhodováním svých členů v mnoha odborných komisích. Zařadilo svou činnost tam, kam od počátku patří, do evropsky a světově srovnatelného odborného kontextu.

Odborníkům Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků se postupně podařilo rehabilitovat to moderní a současné umění, jež za totality bylo zakázané nebo považované za neoficiální, legalizovat jeho existenci ať už výstavní nebo publikační činností, či zařazováním do sbírek státních a veřejných muzeí a galerií, a věnovat se rozvoji umění mladé generace.

Sami teoretikové, jako členové Sdružení a AICY, ve spolupráci s Umělecko-historickou společností, vytvořili novou akademickou a tvůrčí, kritickou obec, jejíž aktivity jsou mnohostranné a celospolečenské. Vzhledem k celostátnímu působení členské základny Sdružení i v regionech lze konstatovat, že podle měřítek profesní vyspělosti a vzdělanosti došlo k oživení prezentace umění v nových galeriích a médiích doma i v zahraničí, přičemž nepopiratelná zásluha teoretiků je ve zprostředkování často složitých obsahů umění směrem k nejširší veřejnosti, i na školách vůči studentům. Z mnohých kritiků se stali profesionální kurátoři, kteří budují současný profil našich předních galerií.

Čeští kurátoři také začali vystavovat naše současné umění na předních světových scénách, ať už kolektivně nebo autorskými prezentacemi. Za uplynulou dekádu se tak podařilo charakterizovat a představit světu novodobé české umění 70., 80. a 90.let. Po zlomu milénia se tato činnost dále zkvalitňuje, specializuje a rozvíjí směrem k vizím nových médií a technologií.

Hlavní význam a přínos Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků lze sloučit s existencí České sekce AICY (Mezinárodní asociace výtvarných kritiků a teoretiků), jež ve svém dnešním sídle v pražském paláci Adria je propojena s činností Galerie kritiků a věnuje se novým formám kurátorské práce, besedám, setkáním s umělci, komentovaným prohlídkám výstav a pořádání výstav multimediálního a mezioborového druhu. V těchto případech je podporován teoretický a tvůrčí experiment s dodatečnou integrací uměleckých děl do širšího společenského kontextu. Stručně řečeno, teorie tu pomáhá také náročné autorské praxi k jejímu společenskému uprosazení a ohodnocení. Stěžejním úkolem je rozvíjení výsledků soutěže Ceny kritiky pro mladou malbu umělců do 30 let, v součinnosti se svými spolupřáteli, Fondem Ceny kritiky a výstavním prostorem workshopu Fondu, zřízeným jako komunikační fórum v Bubenské 1, Praha 7, dále i s Českými centry pro zahraničí. Diskusní setkání o výstavní činnosti dokládají součinnost teorie a výstavní praxe, doplňují ji a konfrontují s přístupy jiných galerií na výtvarné scéně, shrnují ji do uceleného poznávacího kontextu. V tomto smyslu jde o vytváření nejen zábavné, ale i studijní a filosofické základny pro zájemce v širokém záběru, jíž se integrují jednotlivé cílové skupiny podle zaměření a konceptu projektů do společného generačního a společenského pocitu. Vytváří se tak i most komunikace mezi profesionálními umělci a výtvarným publikem, potřebný k výchově jak mladé generace, tak i ke kultivování nejširší kulturní veřejnosti.

Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků podporuje i studentské a obecně vzdělávací aktivity, má nepopiratelný vliv na mediální prezentaci a reprezentaci umění, věnuje se galerijnímu managementu a vývoji trhu, vytváří zvláště mladým umělcům nové operativní prostory a možnosti ke zviditelnění. Vysílá mladé umělce na bienále a mezinárodní soutěže do zahraničí. Zprostředkovává i zařazení děl do veřejných a soukromých sbírek, a to nejen doma, ale i v zahraničí, pro muzea, galerie, nadace a ostatní instituce.

Realizované výstavní plány svědčí o organizační a sběratelské spolupráci s privátními galeriemi i veřejnými institucemi, kam po ukončení výstav odcházejí exponáty na návrh nákupů do sbírek. Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků tak plní roli koordinátora profesionálních tvůrčích, vzdělávacích a uměleckých aktivit pro společnost, již zprostředkovává poznání hodnot umění.

Poslání

Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků hájí profesní, sociální a autorská práva svých členů. Zastupuje své členy a svou činností vytváří podmínky pro jejich svobodnou, demokratickou a odbornou realizaci. Respektuje jejich názorovou a tvůrčí subjektivitu. Pořádá neziskovým způsobem výběrové výstavy, přednášky, besedy a další akce, týkající se současného výtvarného umění. Zajišťuje administrativní funkci národní sekce AICA /Mezinárodní asociace výtvarných kritiků/ a vyvíjí i samostatnou ediční, tj. vydavatelskou činnost, organizuje účast na soutěžích, mezinárodní výstavy a výměnné výstavy se zahraničím.

Vize

Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, v budoucnu transformované v polyfunkční teoretické centrum, spojené s Galeríí kritiků, je profesionální institucí, která je však nedílnou součástí neziskového sektoru. Sdružení funguje jako jedinečná platforma pro setkávání výtvarných kritiků a teoretiků a realizaci jejich profesních debat. Zároveň slouží jako informační zdroj nejen odborné veřejnosti kritiků a teoretiků, ale také výtvarných umělců, galeristů, novinářů a široké laické veřejnosti. Umožňuje získávání a výměnu informací se zahraničím.

Členství

Řádným členem Sdružení se stává výtvarný kritik a teoretik. Na základě absolutoria či výsledků své práce je přijímán Výborem Sdružení. Řádnými členy jsou výtvarní kritici a teoretici, kteří žijí a pracují na území České republiky, mimořádnými členy se stávají ti odborníci ze zahraničí, kteří vlastní českou státní příslušnost. Čestným členem se na základě rozhodnutí Výboru Sdružení stávají ti, kdo se výjimečně zasloužili o rozvoj oboru. O způsobu členství ve Sdružení rozhoduje Výbor.

Členství zaniká úmrtím, vystoupením nebo vyškrtnutím. Vyškrtnut může být člen, který dlouhodobým neplněním svých povinností, včetně příspěvkových, se nepodílí na činnosti Sdružení bez uvedení řádného důvodu, nebo který závažným způsobem porušil poslání činnosti Sdružení, vymezené v úvodním ustanovení.

Orgány Sdružení

Valná hromada je vrcholným orgánem Sdružení. Schází se podle potřeby, nejméně však jednou za dva roky. Schvaluje změny stanov Sdružení, určuje základní program činnosti a volí výkonný Výbor, odpovědný i za revizní funkci hospodaření Sdružení. Výbor jmenuje svého předsedu a dva místopředsedy do doby jejich odvolání či abdikace. Tito jsou oprávněni jednat jménem Sdružení a mají podpisové právo.

Mimořádnou Valnou hromadu svolává pověřený člen Výboru do 1 měsíce, požádá-li o to nejméně třetina řádných členů. Výbor vyřizuje běžné záležitosti Sdružení, stanovuje výši členských příspěvků, svolává Valnou hromadu a podává jí zprávu o své činnosti. Může vytvářet další stálé nebo dočasné komise, např. výstavní komisi, ediční komisi apod. Výbor také kontroluje činnost Sdružení z hlediska dodržování stanov a hospodaření s penězi. Revizní orgán, jmenovaný Výborem, dohlíží na dodržování stanov, finanční hospodaření a kontroluje účetní uzávěrky. Zúčastňuje se schůzí Výboru.

Hospodaření

Finanční prostředky Sdružení tvoří:

- 1/ roční členské příspěvky
- 2/ vklad nově přijatých členů
- 3/ výnosy z akcí, pořádaných Sdružením
- 4/ dotace a subvence
- 5/ jiné příjmy, např. z movitého a nemovitého majetku, úroky aj.

Zánik Sdružení

Sdružení zaniká rozhodnutím všech členů, hlasuje-li pro ně nadpoloviční většina všech členů Sdružení. Valná hromada rozhodne také o tom, jakým způsobem bude naloženo se zůstatkovým majetkem Sdružení.

Předsedkyně Sdružení : Mgr. Vlasta Čiháková-Noshiro Ph.D.
Místopředsedkyně Sdružení: PhDr. Hana Larvová
Místopředsedkyně Sdružení: Mgr. Blanka Jiráčková
Tajemník a manažer: Mgr. Aleš Rataj

Charakteristika Galerie kritiků, provozovaná Sdružením výtvarných kritiků a teoretiků, Palác Adria v Praze

Galerie kritiků je umístěná v Paláci Adria, který je kulturní památkou modernistické architektury a majetkem města Prahy, ale nebyla městem zřizována, ani není jeho příspěvkovou organizací. Byla zřizována a je provozována neziskovým občanským Sdružením výtvarných kritiků a teoretiků, slouží i jako jeho sídlo, dále sídlo České sekce Mezinárodní asociace výtvarných kritiků a teoretiků (AICA). Náklady na provoz galerie a činnost Sdružení jsou kryty z valné části dotacemi z veřejných prostředků, vlastní příjmy tvoří vstupné, prodej doprovodných tiskovin výstav, výtěžek z jednorázových akcí a občasného zprostředkování prodeje děl vystavujících. Jsou minimalizovány ročně na 1.5 milionu korun. S těmito úspornými prostředky usilují provozovatelé o hodnotný program výměny výstav a vysílání umělců na bienále a soutěže v mezinárodním měřítku. Sklízí poměrný zájem médií, odborné i široké veřejnosti. Vzhledem k výhodné poloze galerie v centru je výstavní prostor v galerii velmi žádaný, je hodnocen jako kvalitní a slouží účelu reprezentace české výtvarné kultury. Kromě partnerské a reciproční spolupráce na výstavních projektech se zahraničím - Japonsko, Německo, Rakousko, Švýcarsko, Francie, Itálie aj. je rozvinuta i spolupráce se Správou českých center při MZV, jež pomáhá prezentovat v různých státech autorské a skupinové výstavy. Při realizaci výstavní a odborné činnosti také Sdružení aktivně spolupracuje s odborným čtrnáctidenníkem Ateliér, je jedním z jeho zřizovatelů. Výstavy v počtu 12 s měsíčním trváním ročně jsou doprovázeny komentovanými prohlídkami a besedami s umělci. Profilace je široká, důraz je kladen na pilotní projekt Ceny kritiky pro mladou malbu, jež letos oslaví šest let svého trvání, dále na mezioborové projekty, využití nových médií a technologií. Specifikum činnosti tvoří odborná kurátorská péče o výstavy, v sepětí teoretické činnosti s praxí. Výstavy se konají s důrazem na prezentaci mladé generace, včetně studentů a absolventů vysokých škol, pro něž je každoročně pořádána zmíněná Cena kritiky. Galerie však funguje i s ohledem na potřeby umělců středního věku a na projekty se zahraniční účastí. Její činnost s ohledem na integraci české kultury do evropského a světového kontextu. Cílem je přispět důstojným a kultivovaným způsobem k rozvoji českého vizuálního umění, a k prohloubení zájmu kulturní veřejnosti o vizuální kulturu doma i v zahraničí.

Vlasta Čiháková-Noshiro
předsedkyně Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, kurátorka Galerie kritiků, palác Adria
www.galeriekritiku.cz

Přehled dotací 2014-2016

2014	Cena kritiky 2014	MHMP-partnerství	190 000,-
	Celoroční výstavní činnost	MKČR	240 000,-
	7.ročník Ceny kritiky	MKČR	80 000,-
	Abstrakt Real	ČNF	80 000,-
	Made in Praha	SFK	90 000,-
	Výstav laureáta Ceny kritiky	SFK	35 000,-
	Finalisté Ceny kritiky	SFK	50 000,-
	Japonský projekt Shibori	MČ Praha 1 MKČR	50 000,-
	Mezinárodní benále kresby OSTEN		40 000,-
2015	Cena kritiky 2015	MHMP-partnerství	198 000,-
	Celoroční výstavní činnost	MKČR	300 000,-
	8.ročník Ceny kritiky	MKČR	150 000,-
	Metaplay, Praha-Tokyo	MKČR/OZV	80 000,-
	X.bienále současného umění	MKČR/OZV	50 000,-
	Celoroční výstavní činnost	Praha 1	30 000,-
	Výstava Evy Škrovinové	SFK	60 000,-
	Linda Čihařová a Jana Křížová	SFK	55 000,-
	Mezinárodní benále kresby OSTEN	SFK	70 000,-
	Celoroční výstavní činnost	MHMP	700 000,-
	2016	Birgitt Fischer v Česku	ČNF
Výstava laureáta Ceny kritiky		SFK	60 000,-
Made in Praha: Birgitt Fischer v Česku		SFK	20 000,-

	Made in Praha: Metabolika budoucnosti	SFK	40 000,-
	Made in Praha: Krajina jinak	SFK	40 000,-
	Made in Praha: Krajina jinak	MKČR	90 000,-
	9. ročník Cena kritiky	MKČR	180 000,-
	9. ročník Cena kritiky	MHMP- partnerství	180 000,-
	Celoroční výstavní činnost	MHMP	80 000,-

VÝKONOVÉ UKAZATELE

plnění za rok 2016

	PLÁN	SKUTEČNOST
celkový počet koncertů/produkcí/představení na vlastní scéně	12	12
z toho :		
<ul style="list-style-type: none"> • vlastním souborem nebo ve vlastní produkci/koprodukcí 	vlastní produkce (koprodukce možná v 1-2 případech, když vystavovatel uspěje v žádosti o grant)	9
<ul style="list-style-type: none"> • pronájmy/služby jiným pořadatelům 	4	3
počet produkcí pro děti (z celkového počtu koncertů/produkcí/předst.)	Bez rozdílu věku	Bez rozdílu věku
počet sálů a jejich kapacita	1/410m2	1/410m2
celkový počet návštěvníků	Do 20tis.	Do 20tis.
procento návštěvnosti		
počet vernisáží	12	12
průměrná cena vstupenky v Kč	30,-	30,-
vstupné od – do v Kč	20,-/40,-	20,-/40,-

Formulář pro registraci nestátní neziskové organizace
(občanského sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby)
- základní údaje

1. Identifikační údaje NNO

- 1.1. Název Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků
- 1.2. Právní forma (forma právní subjektivity) právnická osoba
- 1.3. Adresa
- Obec Praha PSČ 110 00
Část obce Praha 1
Okres Hlavní město Praha Kraj Hlavní město Praha
Ulice Jungmannova
č.popisné 31 č. orientační 36
Telefon/Fax 222 520 676
E-mail galeriekritiku@volny.cz
Prezentace na Internetu – [http:// www.galeriekritiku.cz](http://www.galeriekritiku.cz)
- 1.4. IČ 15 88 78 39DIČ CZ 15 88 78 39
- 1.5. Číslo a datum registrace u MV ČR
(občanské sdružení) číslo: VSP/1-4 231/91-R, 15.01.1991
- 1.6. Číslo účtu 111 279 219/0300 Název banky ČSOB

2. Statutární orgán (statutární zástupci organizace)

Jméno, titul, funkce
PhDr.Vlasta Čiháková Noshiro

3. Charakteristika organizace s ohledem na dosavadní zaměření činnosti

- 3.1. Typ poskytovaných služeb (provozovaných činností)
a) sociální oblast	b) zdravotnictví	c) školství a vzdělávání
<u>d) kultura</u>	e) občanské poradny	f) lidská práva (menšiny)
- 3.2. Cílové sociální kategorie, jimž jsou služby především určeny (označte nejvýše tři kategorie dle „Přílohy č.1 – Popis sociálních kategorií“)
- a b c d e f g h i j k l**
m

4. Působnost organizace (uved'te jednu možnost, která v působnosti převažuje)

- 4.1. Mezinárodní (uzemní vymezení)
- 4.2. **Celostátní**
- 4.3. Krajská (název nebo názvy krajů)
- 4.4. Místní (

5. Počet zaměstnanců, členů a dobrovolníků v organizaci (aktuální stav)

- 5.1. Počet zaměstnanců 1.5
- 5.2. Počet členů
- 5.3. Počet dobrovolníků

Výstavní plán Galerie kritiků 2016 (hodnocení)

Úvodem: dramaturgie výstavního programu Galerie kritiků v pražské Adrii má pevnou skladbu termínů, jež pouze podle aktuálních potřeb mění svůj obsah. V poslední době má zásadní význam pro profilaci galerie každoroční soutěž Ceny kritiky za mladou malbu, jež je koncepčně rozvíjena autorskými i tematickými výstavami, stejnou měrou ale platí zásada intermediální a multimediální konfrontace. Dramaturgii galerie ovlivňuje stálá mezinárodní spolupráce, navázaná v mnoha zemích prostřednictvím výměnných výstav, společných výstav, konfrontacemi domácích autorů se zahraničními hosty, účastí na bienále a zahraničních festivalech. Výstavní program galerie nechce být pouhou tržně účinnou profilací kmenových autorů, ale plní širší pojetí reprezentace české kultury a statutu obecně prospěšné kurátorské práce. Všechny výstavy mají svého odborného kurátora.

Leden – únor

„9. Cena kritiky za mladou malbu 2016 – Výstava finalistů“ – Tomáš Absolon (2. Cena), Markéta Jáchimová (Cena sympatie diváků), Martin Lukáč (1. Cena), Lucie Mičíková, Tomáš Predka, Pavel Příkaský (3. Cena), Jiří Topínka

Soutěž Ceny kritiky za mladou malbu pořádá Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků / Česká sekce AICA / Fond Ceny kritiky a jako každoroční partner Hlavní město Praha, ve spolupráci s MKČR a Českými centry pro prezentaci laureáta v zahraničí. V publicitě je dodržována součinnost s Cenou Jindřicha Chalupeckého. Odborná porota s dvouletým mandátem má v roce 2016 složení: *Petr Dub, Lenka Lindaurová, Petr Malina (předseda), Radek Wohlmuth (za pořadatele Sdružení / AICA V. Čiháková Noshiro a Česká centra František Zachoval)*. **Tematické zadání** Malba a její přesahy **platí i pro 9. ročník 2016**. Téma je chápáno v kontextu tvůrčího vývoje umělce, tj. umělec není hodnocen jen za svůj obraz ve výstavě, ale za svou tvorbu v rozmezí zhruba posledních dvou let, doloženou tištěnou či elektronickou dokumentací.

V rámci prezentace se doporučuje intermediální vyjádření, tedy koncepce malby v konfrontaci s jiným médiem, technologií či atypickým materiálem, např. malba–objekt v prostorové instalaci. Věkový limit soutěžících do 30 let vyjadřuje záměr pořadatelů podpořit tvorbu mladých umělců nejvyšších ročníků vysokých škol či čerstvých absolventů pro jejich vstup na profesionální uměleckou scénu.

Cena kritiky slouží především hledání nových přístupů k malířské tvorbě, její medializaci a vytváření nových výstavních příležitostí pro mladé umělce. Je podporována Fondem Ceny kritiky, který vytváří depozit oceněných děl. V soutěži se hodnotí první tři pořadí, dále se

udílí Cena sympatie diváků a laureátovi je v rámci jeho ocenění uspořádána samostatná autorská výstava ke konci kalendářního roku v Galerii kritiků, následně s vysláním na studijní pobyt do některého z Českých center v zahraničí.

Únor – březen – třítydenní hudebně-vizuální performance Vladimíra Kiseljova pod názvem „Nadějepis – HOPEHISTORY“ (téma: život jako happening a obrození)

17. 2 – vernisáž s obrazovou ukázkou nové tvorby, malířsko-hudební happening

18. 2 – 26. 2 – kontinuální malování v galerii od 11 do 18 hodin

3. 3 - koncert s malířskou performancí od 18 hodin

4. 3 – 8. 3 – pokračování v malování v galerii od 11 do 18 hodin

9. 3 – vernisáž výstavy od 18 hodin, body painting a módní přehlídka

Březen – duben - „PAMĚŤ – PŘELUD – PŘEDSTAVA“ - současná slovenská nadreálná malba“ – Alena Adamíková, Eva Činčalová, Mária Čorejová – Miriam Šebianová, Oto Hudec, Kristína Meszároš, Miror Noir (Miloš Kopták – Rai Escalé), Ivana Oroszová, Michaela Rázusová Nociarová; kurátor Luboš Lehocký

Záměrem výstavního projektu je prezentovat tvorbu vybrané skupiny slovenských umělců, kteří ve své práci reflektují fenomény, na něž odkazuje název výstavy. Vystavující přitom nepřímou navazují na symbolistické, surrealistické a magicko-realistické tendence, přítomné ve slovenském a českém umění 20. a 21. století, jež různým způsobem aktualizují. Autorem koncepce výstavy je Mgr. Luboš Lehocký, odborným garantem vystavujících je vysokoškolská pedagožka, teoretička a historička umění Mgr. Beata Jablonská P.h.D. Přínos výstavy spočívá také v konfrontaci slovenské tvorby se zahraničním kontextem a teoretické reflexi předmětného tématu, zpracovaného v textu kurátora a očekávaných recenzích.

Duben – květen - autorská výstava Birgitt Fischer – „Na cestě“

Birgit Fischer (1972), narozená v jihoněmeckém Offenburgu, žije a pracuje v Praze a Neuriedu v Německu. V roce 2014 absolvovala magisterské studium na Akademii výtvarných umění v Praze (AVU) v intermediálním ateliéru prof. Milana Knížáka. Zúčastnila se i několika stáží v Německu a Rakousku. Ve svých geometrických, živě barevných obrazech figur a znaků, působících téměř jako komiksy, se opakovaně zabývá vnějším světem, prostředím, jež ji obklopuje, hledáním vlastní identity. Za základ jejích prací slouží různé druhy optických rastrů, v nichž vidí možný způsob zachycování reality.

Prostřednictvím jednoduchých geometrických tvarů vytváří znaky a symboly, jež skládá hravým způsobem do stavebnice a leporela, částečně je doplňuje textem. Definuje v těchto rastrech také autoportréty, jež jsou vybavené ironií a jemným humorem. Obrazy byly realizovány v sériích, s motivy z její vlasti v jižním Německu a z pobytu v České republice, ale také z různých tematických oblastí, v nichž nám autorka dala nahlédnout do svého způsobu myšlení prostřednictvím malby, ale i videa a fotografie. Kurátorem výstavy byl Milan Perič.

Květen – červen - „Český hyperrealismus – prof. Zdeněk Beran a jeho žáci“ – : Zdeněk Beran, Karel Balcar, Zuzana Dvorská-Šípová, Jan Gemrot, Jindřich Hájek, Pavel Holas, Alžběta Josefy, Filip Kudrnáč, Jan Mikulka, Blanka Nováková, Marek Slavík, Zdeněk Trs, Jan Uldrych; kurátorka: Vlasta Čiháková Noshiro

Výstava vybraných prací českých hyperrealistů, školených v ateliéru figurální Malby IV. na pražské AVU u prof. Zdeňka Berana, se konala k počtě malíře, který skonal v 77 letech v listopadu 2014. Jeho žáci se vyhranili stylově jakožto tendence navazující na premoderní umění, s oživením tradic barokního iluzionismu, manýrismu a klasicismu. Uvádí se, že jejich díla zpracovávají viděnou skutečnost ještě precizněji než někdejší anglosaská fotorealistická malba 70. let. Popisnost v obraze zdůraznili autoři s maximální ostroší, nepoužívají malířskou zkratku, ale zobrazují pedanticky vše, co se v daném záběru obrazu vyskytuje. Vystavující autoři patří od počátku milénia ke špičkám této malířské tendence, zajímavá byla především prezentace nejmladší generace. Výstava k počtě prof. Berana měla být příspěvkem k dialogu současné realistické a abstraktní malby, zároveň reprezentativní ukázkou všeho významného, co se v kontextu vývoje tohoto směru v poslední době odehrálo.

Červen - Vojtěch Adamec, Jiří Středa, Ivan Komárek: „Co víme, co tušíme...“

Výstava soch a obrazů Vojtěcha Adamce, Jiřího Středy, Ivana Komárka, konaná u příležitosti jejich společného životního jubilea, přesvědčivě prokázala, že všichni tři umělci mají nejen společnou generační příslušnost, ale především chovají neutuchající zaujetí pro lidskou figuru, jakožto tradiční, a přitom stále nové východisko tvůrčích reflexí. Přes odlišnost jednotlivých přístupů a metodických postupů lze u nich rozpoznat společné chápání viděného i neviděného světa prostřednictvím lidského těla, jež plní úlohu symbolického nositele nedozírné kulturní paměti. Figura se tak stává hmotnou výpovědí o

tom, co je nám během našeho smrtelného života umožněno vědět a zároveň bránou ke sféram, které lze naopak jen tušit...Kurátorem výstavy byl Richard Drury.

Červenec – Pavel Trnka – „Figura mašina“

Východiskem monumentální kresby Pavla Trnky, pedagoga Fakulty umění a designu ZCU, je figura jako významový celek, založená na realistické studii těla a zahrnující i autorské alter ego, deformující, stylizující či abstrahující kresbu. Vyznačuje se expresivním vyjádřením autorovy mysli, jeho emocí a postojů. Autora zajímají sociální témata, mezilidské vztahy a problémy společnosti, do nichž projektuje své vědomí. Jeho práce se dotýkají tématu lidské touhy po moci, válečných konfliktů, problémů zemí třetího světa apod. Předchozí výstava Trnkových kreseb se zakládala na vztahu lidí ke zvířatům, pojatá v této souvztažnosti jako figura animál. Stávající výstava vyjádřila autorovo vědomí vztahu lidí ke strojům či zbraním, ve figurální symbióze jako civilizační symbol. „Téma strojů mě začalo zajímat před několika lety, kdy jsem poprvé navštívil ostravský industriál. Pod vlivem této inspirace jsem vytvořil iluzorní prostorové kresby mašin, jejichž dynamičnost je podtržena mou expresivností....Moje kresba zobrazuje téma figury mašiny uhlím. Uhlí jako přírodní materiál nabízí širokou škálu odstínů šedi a je skvělý pro práci se světlem a stínem. „(P.T.) Kurátory výstavy byli Vladimír Merta a Vlasta Čiháková Noshiro

Srpen – září – „City Utopia – Metabolika budoucnosti“ – výstava českých a amerických umělců, koncipovaná i pro Národní dům Českých center v N.Y (1. polovina 2017); česká část výstavy dále pro Art Boulevard Performance - Budapešť (září 2017): Milan Cais, Marta Fišerová, Lukáš Machalický, Lucie Mičíková, Jan Pfeiffer / Suzanne Broughel, Zachary Fabri, Anna Lise Jensen, Jean-Marc Superville Sovak, Amy Westpfahl, Petra Valentová; Kurátorky: Petra Valentová a Vlasta Čiháková Noshiro

Multimediální vize životního prostředí, koncipovaná jednak s pomocí počítačových programů na pomezí reality a virtuality, jednak na základě záznamů konkrétních aktivit ve vybraných lokalitách americké a české metropole. Prostředí člověka bylo chápáno v přirozeném i uměle tvořeném kontextu, odrážejícím fyzické danosti prostoru i zkušenosti lidského těla a mysli. Výstavní projekt si kladl otázku, jak funguje organizace architektury a strukturace prostoru v kontextu historicko-společenské paměti vybraných míst a objektů, a

jak se jejich současná funkce vyrovnává s požadavky člověka na jeho práci, svobodný pohyb a kreativní vnímání.

Výchozím impulsem ke společné výstavě českých a amerických umělců byl návrh Českého centra NY reprízovat úspěšnou výstavu *Metaplay, Praha-New York* (kurátorky Petra Valentová a Vlasta Čiháková Noshiro, přelom roku 2014-2015), a také inspirativní projekt *Brooklyn Utopia* v NY v roce 2013. U nás se tou dobou uskutečnil třeba projekt *Handle with Care and Criticism* v Prádelně Bohnice či *Panic Room* v pražských Karlín Studios v roce 2014.

Stávající výstava *City Utopia*, zaměřená na „site-specific“ konkrétních lokalit a objektů New Yorku a Prahy si kladla za cíl prověřit funkční možnosti historického centra města a navrhnout alternativní revitalizaci jednotlivých míst a objektů architektonického či urbánního prostoru, provázená retro pohledem sociokritické paměti vystavovatelů

Září – „43. Mezinárodní bienále současné kresby OSTEN“ – Skopje v Makedonii, vyslání čtyř českých umělců: Linda Čihařová, Edita Pattová, Pavel Trnka, Marcela Vichrová. Z nich Pavel Trnka získal zvláštní ocenění poroty bienále OSTEN. Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků / Galerie kritiků navázaly v roce 2013 spolupráci s pořadatelem Mezinárodního bienále kresby a Muzeem kresby a prací na papíře ve Skopje, za účelem pravidelného vysílání českých umělců, převážně z mladé generace, do soutěže bienále a zařazení do muzejních sbírek.

Září – říjen - výstava Jana Poupěte, laureáta 7. Ceny kritiky za mladou malbu 2014, spolu s Petrem Gruberem, s názvem „Lom / Na rozhraní“ ; kurátor Igor Korpaczewski

Pro malbu Jana Poupěte je důležité poznávání geomorfologie místa. Svou tvorbu založil na inspiraci krajinou, nejen přírodní, ale i městskou a průmyslovou, kde se zajímá o proměnlivost terénu a reliéfu, jak ji formují lidé či klimatické změny. Hledá v krajině řád a ustálené geometrické tvary, ale i lidské a technické chyby, potvrzující, že proti každému pořádku stojí přirozený chaos. Oproti tomu přístup Petra Grubera k tématu krajiny je více citový a intuitivní, pracuje s náznaky tvarů, účinky světla, a spíše s jevy než s jejich příčinou. Oba umělci jsou generačními vrstevníky a spojuje je zájem o vnímání prostoru, jejich přístupy k malbě se však diametrálně liší. Snad proto se ve společné výstavě dobře doplňují.

Výstava s názvem *Lom / Na rozhraní* byla původně inspirována symbolistickým obrazem Jana Preislera *Černé jezero*, v němž se Preisler zabýval pocity moderního člověka - vykořenění, touhy splynutí s přírodou, nostalgií i nadějemi. Poupě se mu věnoval již při

svém studiu na AVU. Navštěvoval pak kamenné lomy, kde přirozený řád krajin se propadá do hloubky, na jejímž dně se tvoří temná vodní plocha, zrcadlící okolní krajinu. Lom je vnímán jako uměle vytvořená krajina, zvrásněná podle plánu, avšak iluzorního charakteru. Místo, jež bylo obětované, aby jiné mohlo být vytvořeno, jako pomyslný monument naší doby.

Říjen - výstava laureáta 9. Ceny kritiky za mladou malbu roku 2016, Martina Lukáče a jeho hosta, holandského umělce Roela van der Lindena, žijícího v Praze – „Painter&Painter“

Martin Lukáč je slovenský malíř, žijící a pracující v Praze. V hodnocení sedmi finalistů 9. soutěže Ceny kritiky získal hlavní cenu za to, že v jeho malířském rukopisu se výrazně prosadilo expresivní gesto v zobrazování maximálně abstrahované figury. Studie a dekonstrukce vizuálně rozpoznatelných tvarů ho dovedla k analýze a implementaci lidské figury a jejího pohybu v obraze. Také jeho obrazy struktur geometrických sítí s vloženými figurálními znaky byly pojaté jako metafora mapy či struktury lidského mozku se svými funkcemi. Lukáč přesvědčil porotu kontinuitou své obrazové koncepce za posledních několik let, v níž byla patrná odvaha riskovat a hledat stále nové, vizuálně se měnící podoby figur.

Skrze svou práci Lukáč často odkazuje na umělecké formy minulosti, vyskytující se v modernismu a klišé socialistického realismu, aby je pozorně analyzoval, jak se od nich odchýlit. Experimentuje s materiály a jejich mediálním účinkem, ovlivněn všudypřítomnou obrazností pop-kultury. Převzal filozofický koncept Deleuze, týkající se „kontrolované hysterie“, kde umělec se stává reflexivním objektem, odrážejícím intenzitu svých pocitů a impulzů. Pokud se rituál malby stává všeobecně fetišizovaným klišé, Lukáč hledá nové způsoby vyjádření, v němž spojí své niterné počáteční emoce s konečným vnějším gestem.

S van der Lindenem, zaměřeným rovněž na manipulovatelnou figurální malbu, vystavili tvorbu společných 10 velkoformátových obrazů, s úpravou výstavního prostoru galerie pro jejich instalaci. Název výstavy koresponduje přátelskému pojetí „soused&soused“.

Listopad – prosinec - „Krajina jinak“ – Josef Achrer a Yohei Kina; kurátorka Vlasta Čiháková Noshiro (u příležitosti Roku české kultury v Tokiu 2017, v rámci oslav 60. výročí obnovení diplomatických styků mezi oběma zeměmi);

Konfrontační výstava českého a japonského autora, jejichž malba je tvořena originální technikou a osciluje mezi objektem a abstraktní malbou. Josef Achrer používá

kombinovanou techniku, jež původně zaujala protlačováním barev z rubu na líc plátna, a následným použitím podpurných materiálů jako dřeva, povyšujících plošný obraz na prostorový objekt. Yohei Kina zase užívá jako podkladu obrazu kvalitní hedvábí nebo ruční papír, jejichž vzory překrývá vrstvou jiného materiálu či je v několika vrstvách přemalovává. V prvním případě vznikají imaginativní geometrické obrazce, někdy monochromní, připomínající i mapy a textury zemského povrchu, v druhém je kladen důraz na kombinaci a skladbu dekorativních prvků v reliéfních kompozicích „umělých krajin“. Achrer nachází své sympatizanty mezi stoupenci „východní malby“ a Kina zase u přívrženců „západní malby“ – společným jmenovatelem je „krajina jinak“. Výstava byla uvedena ještě v prosinci 2016 v tokijské galerii Visions a na začátku roku v galerii Českého centra v Tokiu, kde trvá do konce ledna 2017.

Prosinec – Pavol Štesko – autorská výstava „Bronze Age, Iron Age, Stone Age“

Bohatá tvorba soch a reliéfů slovenského umělce, narozeného v roce 1968 v Banské Bystrici, byla navzdory jeho čilé mezinárodní výstavní činnosti v Itálii, Francii, Bosně a Hercegovině, Severní a Jižní Americe, představena poprvé uceleným způsobem v Praze. Inspirován malířskou tvorbou svého otce, čerpajícího své obrazové motivy z etnických tradic středního Slovenska, absolvoval umělec ateliér sochařství na bratislavské akademii u profesora J. Gavuly. Věnuje se soustředěným způsobem studiu různých sochařských materiálů v historii umění – kameni, bronzu, dřevu, papíru, i novým umělohmotným materiálům, s možnostmi jejich originálního technologického zpracování v objekty vyhraněně geometrických a abstraktních forem. Jeho sochy vyvažují figurálně pojaté reliéfní portréty v kovu, skle či dřevě, pojímané jako závěsné obrazy. V tvořivém zpracování materiálů nachází umělec svůj vlastní energetický potenciál. Jeho obrazové portréty se soustřeďují vesměs na subtilně pojímané předlohy žen, jejich hlav, tváří i měkkých obrysů těla, pro umělce vyjadřující samu symbolickou podstatu života. Výstava se konala z iniciativy a s podporou města Banské Bystrice a Ministerstva kultury Slovenské republiky.

Vyslání výstavy **Extended Painting – Between Figurative and Abstract** (7.12.2016 – 31.1.2017) do Pražského domu v Bruselu. Vystavující : Alice Nikitinová, Evžen Šimera, Josef Achrer, Jan Poupě, Patricie Fexová, Pavel Příkaský a Martin Lukáč.

-

Vlasta Čiháková Noshiro, kurátorka Galerie kritiků, Adria

